

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Tamara Skrozza, Nadežda Budimović, Filip Švarn, Jelka Jovanović, Ana Martinoli, Rodoljub Šabić, Olivera Milošević, Jelena Petković, Zlatko Čobović, Sanja Pavlović i Milena Vasić, na sednici održanoj 26. 6. 2025. godine, jednoglasno donosi

ODLUKU

Tekstom “N1 i United Media nastavljaju orkestrirani napad na Kurir - u toku je zlonamerno targetiranje novinara Kurira”, objavljenim 1. aprila 2025. godine portal “Mondo.rs”

1. prekršio je tačke 1, 2 i 3 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije, po kojima su novinari i novinarka obavezni da tačno, nepristrasno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od javnog interesa, držeći se osnovnih novinarskih standarda koje propisuje Kodeks, da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose i komentara, pretpostavki i nagađanja, kao i tačku po kojoj je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina,

2. prekršio je tačku 2 Poglavlja II (Nezavisnost od uticaja), po kojoj ekonomski i politički interesi izdavača ne smeju da utiču na uređivačku politiku na način koji bi za posledicu imao netačno, pristrasno, nepotpuno i neblagovremeno informisanje javnosti.

3. prekršio je tačke 1, 2 i 3 Poglavlja III (Odgovornost novinara/novinarki) o obavezi novinara/novinarki da rade u javnom interesu i da, u skladu sa profesionalnim normama, objavljuje činjenice neophodne građanima da donose informisane odluke, neguju kulturu i etiku javne reči, ne koriste govor mržnje, agresivnu retoriku ili retoriku koja može podsticati na diskriminaciju ili agresivno ponašanje, odgovorni su, pre svega, javnosti. Tu odgovornost ne smeju da podrede interesima drugih, a posebno ne interesima izdavača, korporacija, vlada i drugih državnih organa,

4. prekršio je i tačke 1 i 3 Poglavlja V (Poštovanje dostojanstva), po kojima novinari/novinarke ne smeju da diskriminišu, između ostalog, na osnovu rase, pola, roda, starosti, ličnih svojstava, seksualne orijentacije, jezika, vere, političkog i drugog mišljenja, nacionalnog ili društvenog porekla moraju da poštuju princip nenanošenja štete ugledu i dostojanstvu ličnosti i ne učestvuju u širenju neistina ili kontinuiranom zlonamernom narušavanju reputacije osoba o kojima izveštavaju.

Nalaže se portalu “Mondo.rs” da odluku objavi u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Selena Pleskonjić, Darinka Jašović i Andrijana Tomka, čije su fotografije objavljenje u okviru spornih tekstova, podnale su, preko advokata, tri odvojene žalbe. Reč je o učesnicama protesta održanog ispred redakcija „Kurira“, „Novosti“ i „Politike“. U tekstu su, kako je navedeno u žalbi, svi učesnici skupa opisani kao plaćenici N1, čiji je gazda Šolak, kao neostvareni umetnici, „(dobrostojeći) influenseri u pokušaju“ i sl. Žaliteljke ukazuju da su izneti uvredljivi komentari i kvalifikacije na njihov račun, koji nemaju za cilj izveštavanje javnosti, već isključivo napad na njih zbog performansa organizovanog kako bi skrenuli pažnju na uređivačku politiku i neistinito izveštavanje medija. Po mišljenju žaliteljki, prekršeno je više tačaka Kodeksa iz poglavlja: Istinitost izveštavanja, Odgovornost novinara, Poštovanje dostojanstva i Poštovanje i zaštita privatnosti.

U odgovorima na žalbe advokat redakcije Zvonko Ranković istakao je da su žalbe konfuzne i kontradiktorne i da predstavljaju pritisak na provosudne organe, jer je Mondo INC (izdavač „Kurira“) podneo krivične prijave protiv NN lica koja su ugrozila bezbednost njihovih zaposlenih, pošto su ostavljali krvave šake na zaštitnoj ogradi, lupali, zviždali i preko megafona čitali imena dela zaposlenih, uz pogrdne povike, pretnje i uvrede. Sve to je televizija N1 prenosila uživo. Žaliteljka Selena Pleskonjić je saslušana u policijskoj upravi 4. juna i istog dana je podnela žalbu Savetu, a pretpostavlja da to važi i za druge žaliteljke. Žalbe su identične od reči do reči, što je suprotno logici da više osoba na isti način doživi određeni sadržaj i to ukazuje da cilj žalbi nije zaštita prava.

Po mišljenju advokata, ni jedna od njih nije ni ovlašćena da se žali, jer u tekstu nije navedeno ničije ime, niti bilo koji drugi podatak, već samo fotografije učesnika skupa, što je po članu 93 ZJIM dozvoljeno, dok je po Kodeksu, fotografije je moguće objaviti i bez saglasnosti, ako preteže javni interes. Žaliteljke se u tekstovima ne pominju ni direktno, ni indirektno, dok se informacije odnose na grupu lica. Ukoliko se neka od njih prepoznala, to potvrđuje istinitost objavljenih stavova.

Komisija za žalbe nije mogla da prihvati mišljenje advokata „Monda“ da aktivistkinje čija imena i drugi podaci nisu objavljeni u tekstu, nemaju prava da se žale, jer se navodi teksta ne odnose na njih. Po mišljenju Komisije, tekst se odnosi na sve učesnike protesta, a budući da su uz tekst objavljene njihove fotografije, medij se ne može pozivati na to da su se one prepoznale jer su navodi u tekstu tačni. One su objavljivanjem fotografija učinjene prepoznatljivim, bez obzira što im nisu objavljenja imena. Fotografije i tekstovi čine celinu informacije, jedinstven medijski sadržaj koji čitalac prima.

Atmosfera u društvu Srbije se poslednjih sedam meseci ne može nazvati normalnom. Od pada nadstrešnice u Novom Sadu prethodno već podeljena javnost se još oštrije podelila na

one koji zahtevaju političku i krivičnu odgovornost i one koji pokušavaju da diskredituju protestante. Ove kampanje su sve brutalnije i bezobzirnije i Komsija ne može da ne primeti da mediji koji podržavaju vlast o građanskim protestima i njihovim učesnicima izveštavaju isključivo izrazito negativno. U tom kontekstu treba posmatrati i protest na koji se odnose i tekstovi na koje se podnositeljke žale.

Građani Srbije imaju pravo na mirna javna okupljanja. Ovo pravo im se može ograničiti samo iz razloga koji su propisani Ustavom i Zakonom o javnom okupljanju. Tako su građani imali pravo da izraze protest i ispred redakcije medija koji targetira aktiviste, a zatim objavljuje tekst u kojem ih optužuje da su “plaćena N1 publika”, angažovana da vređa i targetira novinare “Kurira”.

Medij ne nudi nikakve dokaze za tvrdnje da je reč o “plaćenicima” koji rade za Šolaka, ne navodi izvore za takve informacije, niti pravi jasnu razliku između činjenica, pretpostavki i nagađanja.

Komisija ne misli da su objavljivanjem fotografija žaliteljki povređene odredbe Kodeksa koje se odnose na zaštitu privatnosti ,jer su nastale fotografije na javnom okupljanju i zato medij nije morao da traži odobrenje od njih za objavljivanje,

Beograd, 26. 6. 2025.

Predsedavajuća

Milena Vasić

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Tamara Skrozza, Nadežda Budimović, Filip Švarn, Jelka Jovanović, Ana Martinoli, Rodoljub Šabić, Olivera Milošević, Jelena Petković, Zlatko Čobović, Sanja Pavlović i Milena Vasić, na sednici održanoj 26. 6. 2025. godine, jednoglasno donosi

ODLUKU

Tekstovima “N1 SA SVOJOM PLAĆENOM SVITOM DOŠAO DA TARGETIRA NOVINARE KURIRA Vaše ruke će biti krvave ako se nekom od nas nešto dogodi - ODGOVARAĆETE SVI!” i “N1 I UNITED MEDIA NASTAVLJAJU ORKESTRIRANI NAPAD NA KURIR U toku je zlonamerno targetiranje novinara Kurira”, objavljenim 31. marta i 1. aprila 2025. godine, portal “Kurir.rs”

1. prekršio je tačke 1, 2 i 3 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije, po kojima su novinari i novinarke obavezni da tačno, nepristrasno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od javnog interesa, držeći se osnovnih novinarskih standarda koje propisuje Kodeks, da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose i komentara, pretpostavki i nagađanja, kao i tačku po kojoj je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina,

2. prekršio je tačku 2 Poglavlja II (Nezavisnost od uticaja), po kojoj ekonomski i politički interesi izdavača ne smeju da utiču na uređivačku politiku na način koji bi za posledicu imao netačno, pristrasno, nepotpuno i neblagovremeno informisanje javnosti.

3. prekršio je tačke 1, 2 i 3 Poglavlja III (Odgovornost novinara/novinarki) o obavezi novinara/novinarki da rade u javnom interesu i da, u skladu sa profesionalnim normama, objavljuje činjenice neophodne građanima da donose informisane odluke, neguju kulturu i etiku javne reči, ne koriste govor mržnje, agresivnu retoriku ili retoriku koja može podsticati na diskriminaciju ili agresivno ponašanje, odgovorni su, pre svega, javnosti. Tu odgovornost ne smeju da podrede interesima drugih, a posebno ne interesima izdavača, korporacija, vlada i drugih državnih organa,

4. prekršio je i tačke 1 i 3 Poglavlja V (Poštovanje dostojanstva), po kojima novinari/novinarke ne smeju da diskriminišu, između ostalog, na osnovu rase, pola, roda, starosti, ličnih svojstava, seksualne orijentacije, jezika, vere, političkog i drugog mišljenja, nacionalnog ili društvenog porekla, moraju da poštuju princip nenanošenja štete ugledu i dostojanstvu ličnosti i ne učestvuju u širenju neistina ili kontinuiranom zlonamernom narušavanju reputacije osoba o kojima izveštavaju.

Nalaže se portalu “Kurir.rs” da odluku objavi u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Selena Pleskonjić, Darinka Jašović i Andrijana Tomka, čije su fotografije objavljene u okviru spornih tekstova, podnele su, preko advokata, tri odvojene žalbe. Reč je o učesnicama protesta održanog ispred redakcija „Kurira“, „Novosti“ i „Politike“. U tekstu su, kako je navedeno u žalbi, svi učesnici skupa opisani kao plaćenici N1, čiji je gazda Šolak, kao neostvareni umetnici, „(dobrostojeći) influenseri u pokušaju“ i sl. Žaliteljke ukazuju da su izneti uvredljivi komentari i kvalifikacije na njihov račun, koji nemaju za cilj izveštavanje javnosti, već isključivo napad na njih, zbog performansa organizovanog kako bi skrenuli pažnju na uređivačku politiku i neistinito izveštavanje medija. Po mišljenju žaliteljki, prekršeno je više tačaka Kodeksa iz poglavlja: Istinitost izveštavanja, Odgovornost novinara, Poštovanje dostojanstva i Poštovanje i zaštita privatnosti.

U odgovorima na žalbe advokat redakcije Zvonko Ranković istakao je da su žalbe konfuzne i kontradiktorne i da predstavljaju pritisak na provosudne organe, jer je Mondo INC (izdavač „Kurira“) podneo krivične prijave protiv NN lica koja su ugrozila bezbednost njihovih zaposlenih, pošto su ostavljali krvave šake na zaštitnoj ogradi, lupali, zviždali i preko megafona čitali imena dela zaposlenih, uz pogrdne povike, pretnje i uvrede. Sve to je televizija N1 prenosila uživo. Žaliteljka Selena Pleskonjić je saslušana u policijskoj upravi 4. juna i istog dana je podnela žalbu Savetu, a pretpostavlja da to važi i za druge žaliteljke. Žalbe su identične od reči do reči, što je suprotno logici da više osoba na isti način doživi određeni sadržaj i to ukazuje da cilj podnošenja žalbi nije zaštita prava.

Po mišljenju advokata, ni jedna od njih nije ni ovlašćena da se žali, jer u tekstu nije navedeno ničije ime, niti bilo koji drugi podatak, već samo fotografije učesnika skupa, što je po članu 93 ZJIM dozvoljeno, dok je po Kodeksu, fotografije moguće objaviti i bez saglasnosti, ako preteže javni interes. Žaliteljke se u tekstovima ne pominju ni direktno, ni indirektno, dok se informacije odnose na grupu lica. Ukoliko se neka od njih prepoznala, to potvrđuje istinitost iznetih stavova.

Komisija za žalbe nije mogla da prihvati mišljenje advokata „Kurira“ da aktivistkinje čija imena i drugi podaci nisu objavljeni u tekstu, nemaju prava da se žale jer se navodi teksta ne odnose na njih. Po mišljenju Komisije, tekst se odnosi na sve učesnike protesta, a budući da su uz tekst objavljene njihove fotografije, medij se ne može pozivati na to da su se one prepoznale jer su navodi u tekstu tačni. One su objavljivanjem fotografija učinjene prepoznatljivim, bez obzira što im nisu objavljena imena. Fotografije i tekstovi čine celinu informacije, jedinstven medijski sadržaj koji čitalac prima.

Atmosfera u društvu Srbije se poslednjih sedam meseci ne može nazvati normalnom. Od pada nadstrešnice u Novom Sadu prethodno već podeljena javnost se još oštrije podelila na one koji zahtevaju političku i krivičnu odgovornost i one koji pokušavaju da diskredituju protestante. Ove kampanje su sve brutalnije i bezobzirnije i Komsija ne može da ne primeti da mediji koji podržavaju vlast o građanskim protestima i njihovim učesnicima izveštavaju isključivo izrazito negativno. U tom kontekstu treba posmatrati i protest na koji se odnose i tekstovi na koje se podnositeljke žale.

Građani Srbije imaju pravo na mirna javna okupljanja. Ovo pravo im se može ograničiti samo iz razloga koji su propisani Ustavom i Zakonom o javnom okupljanju. Tako su građani imali pravo da izraze protest i ispred redakcije medija koji targetira aktiviste, a zatim objavljuje tekst u kojem ih optužuje da su “plaćena N1 svita”, angažovana da vređa i targetira novinare “Kurira”, “čije će ruke biti krvave” ako se nekom iz redakcije nešto dogodi.

Medij ne nudi nikakve dokaze za tvrdnje da je reč o “plaćenicima” koji rade za Šolaka, ne navodi izvore za takve informacije, niti pravi jasnu razliku između činjenica, pretpostavki i nagađanja.

Takođe, učesnici protesta se uvredljivo kvalifikuju kao “neostvareni umetnici” i “influenseri u pokušaju”, pa su diskriminisani i na osnovu društvenog porekla, jer se ističe i da su “dobrostojeći” i “iz centra grada”.

Komisija ne misli da su objavljivanjem fotografija žaliteljki povređene odredbe Kodeksa koje se odnose na zaštitu privatnosti, jer su nastale na javnom okupljanju i zato medij nije morao da traži odobrenje od njih za objavljivanje,

Beograd, 26. 6. 2025.

Predsedavajuća

Milena Vasić